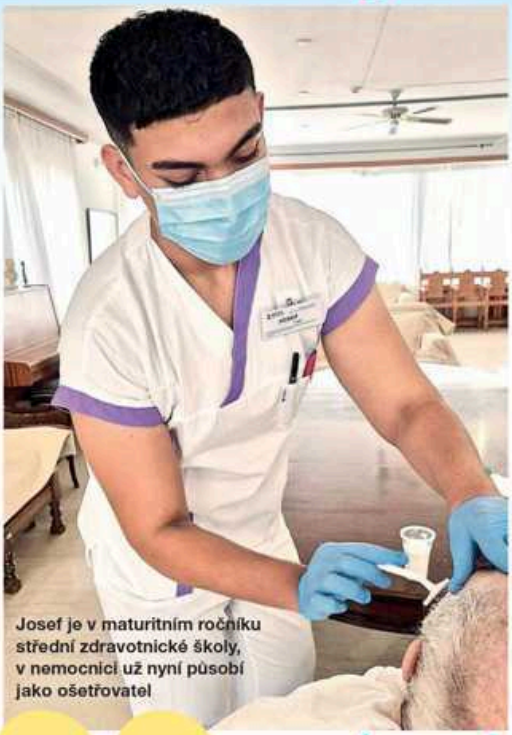
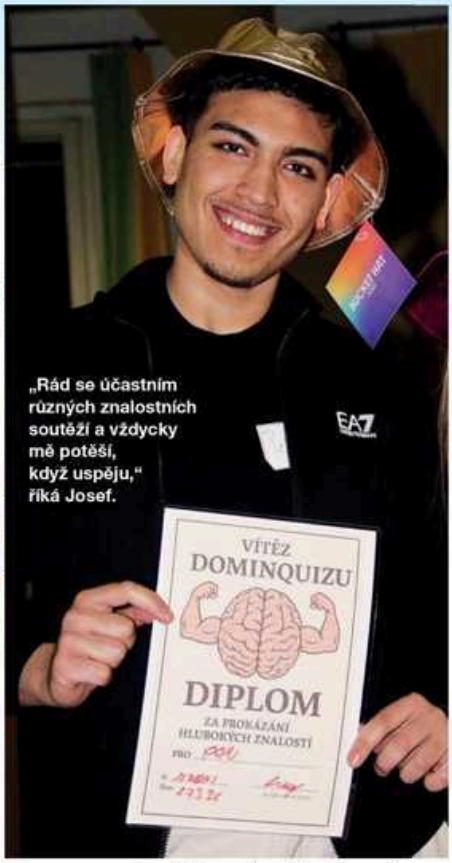
NIKDO Z NÁS SI NEVYBÍRÁ, do jaké rodiny se narodí

Zažil diskriminaci, setkal se s předsudky, všem rýpalům ale vytřel zrak. Osmnáctiletý Josef Ladič je hrdý Rom, který by svým přístupem k životu mohl inspirovat nejen mladé lidi, ale všechny napříč generacemi i celou společností.

Josef je v maturitním ročníku střední zdravotnické školy, v nemocnici už nyní působí jako ošetřovatel

„Rád se účastním různých znalostních soutěží a vždycky mě potěší, když uspěju," říká Josef.

„Moje dětství bylo poměrně zajímavé a svým způsobem specifické. Vyrůstal jsem v sociálně vyloučené lokalitě. Přestože jsem měl doma hezké a stabilní zázemí, prostředí kolem nás nebylo jednoduché, horší infrastruktura, rozbité cesty, lidé s různými problémy a také pocit určitého nezájmu ze strany většinové společnosti. Jako dítě jsem to samozřejmě vnímal jinak než dnes. Postupem času jsem si ale začal více uvědomovat, kde žiju, a někdy jsem se styděl. Nikdy jsem se však nestyděl za svou rodinu," vzpomíná na své dětství rodilý Ostravák.

Trocha zamyšlení

Rodiče se opakovaně snažili najít jiné bydlení a situaci řešit, ale naráželi na předsudky, kdy jim na rovinu pronajímatelé sdělili, že do bytu Romy umístit nechtějí. „Právě díky těmto zkušenostem dnes mnohem více přemýšlím nad tím, jak snadno mohou lidé někoho odsoudit podle původu, barvy kůže nebo sociálního postavení. Přitom si nikdo z nás nevybírá, do jaké rodiny se narodí. Každý člověk by proto měl být posuzován především podle toho, jaký skutečně je," zamýšlí se Josef, který chce být pro své vrstevníky příkladem. Studuje zdravotnickou školu, podporuje své dvě mladší sestry, při studiu pracuje, stíhá i spoustu aktivit především v rámci humanitární práce. Doučuje děti, a to jak ty menší ze základních škol, tak starší středoškolské studenty. K tomu všemu si najde čas na cestování, posilovnu a kolo, poznávání nových míst, přírody, ale i další sebevzdělávání. Baví ho jazyky, především němčina a angličtina, ale i čeština a její výuka pro cizince. V souvislosti s němčinou také spolupracuje na projektu Do Německa na zkušenou, v rámci kterého působí jako lektor na školách (zejména středních a univerzitách) a prezentuje studentům možnosti studia, stáží a dobrovolnictví (nejen) v Německu.

MNOHO KONFLIKTŮ SE DÁ VYŘEŠIT BEZ URÁŽEK

Návrat do minulosti

Už jako malý kluk se vymykal typickému obrázku Roma, jakého si mnoho lidí představuje. „Bavily mě různé školní soutěže, poznávání a hudba, rád jsem trávil čas u babičky, venku s kamarády nebo s rodinou. Dokázali jsme si vystačit i s úplnými maličkostmi – třeba jsme si hráli na vaření a vyráběli ‚jídlo' z bláta. Bylo to klasické dětství, ale právě na takové věci dnes rád vzpomínám. Doma mě rodiče vedli především k respektu k ostatním, slušnosti, zodpovědnosti a tomu, abych měl nějaký cíl. Někdy byli přísní a záleželo jim na tom, jak se učím a jak vycházím s lidmi. Zároveň jsem byl odmalička poměrně samostatný a často jsem měl potřebu vzít věci do vlastních rukou. Myslím, nebo spíše vím, že mi to zůstalo dodnes. Řídím se myšlenkou, že když něco neudělám sám, nemohu očekávat, že se

Připravila: Michala Jendruchová Foto: archiv Josefa Ladiče a organizace Romea

P46_48_49K.indd 48 04.11.2026 9:01

to udělá za mě," pokračuje ve vyprávění. Když se setká s diskriminací nebo xenofobií, snaží se reagovat klidně. „Nechci každou negativní poznámku okamžitě vracet stejným způsobem. Myslím si, že mnoho konfliktů se dá vyřešit spíše klidným rozhovorem než křikem a urážkami. Člověk by se podle mě měl snažit nejprve pochopit, proč druhý něco říká, a zároveň mu dát možnost poznat skutečnost, která může být úplně jiná než jeho představa," říká Josef.

S týmem Romea jezdí na základní a střední školy a s dětmi a studenty se dělí o své zkušenosti

Momentka z letního tábora Syslíkov, kde byl Josef jako zdravotník

S dotazníkem za dveřmi

Jednu takovou zkušenost zažil při spolupráci na výzkumu realizovaném pod záštitou Stanford University, který se zabýval prací a životem v České republice. „Naším úkolem bylo oslovovat potenciální respondenty a nabídnout jim účast v anonymním online dotazníku. Při jedné návštěvě nám otevřela paní, která reagovala na náš vzhled dost nevhodnými a rasistickými poznámkami. Měli jsme s sebou dokumenty potvrzující, že jde o skutečný výzkum, a já jsem se jí snažil klidně vysvětlit, že nemá důvod nás urážet. Postupně se její postoj změnil. Omluvila se nám, a dokonce nám nabídla kávu nebo čaj. Na celé situaci mě nejvíce zaujal právě ten paradox. Během několika minut skutečného rozhovoru zjistila, že realita je úplně jiná než její představa. Pro mě to byl další důkaz toho, že člověka bychom neměli hodnotit podle vzhledu nebo původu, ale podle toho, jaký skutečně je."

Práce s dětmi

Bořit mýty se mu daří víc než dobře. Smyslem jeho života je dělat něco podstatného, co je skutečně důležité. Proto ho zaujaly obory jako zdravotnictví, právo a pedagogika. A také působí jako instruktor ve středisku volného času v Ostravě, kde vede kroužek Malý záchranář. „Nechci být uzavřený pouze v jedné úzce vymezené oblasti. Baví mě učit se nové věci, rozšiřovat si znalosti a následně je využívat v praxi. Důležitá je pro mě také práce s lidmi. Vždy jsem měl potřebu být užitečný a pomáhat tam, kde je to potřeba," vysvětluje. Své znalosti a zkušenosti uplatňuje například při práci zdravotníka na táborech pro děti z dětských domovů nebo na táboře pro děti se specifickými potřebami. Jednu z nezapomenutelných zkušeností získal právě loni na letním táboře pro děti z dětských domovů. „Během procházky spadla malá holčička z nejmladšího týmu a potloukla se. Krvácela z úst, poranila si dáseň i zub. Nešlo sice o život ohrožující stav, ale pro tak malé dítě to byl velmi bolestivý moment. Hned jsem ji poskytl potřebnou pomoc a snažil se ji především uklidnit. Přiznávám, že její pláč mě velmi zasáhl. Uvědomil jsem si, jak zranitelné malé dítě je a jak důležité je mít vedle sebe člověka, který mu v takové chvíli poskytne pocit bezpečí."

Romea jako styčný bod

K Josefovým dalším aktivitám patří práce pro organizaci Romea, kde se kromě jiného věnuje podpoře a motivaci studentů na Ostravsku. Stal se součástí týmu, který objíždí základní a střední školy, s mladými lidmi mluví o vzdělávání, motivaci, vytrvalosti a možnostech dalšího studia, poukazuje na různé formy podpory, například stipendia nebo možnosti doučování. „Spolupráce s Romeou mi přinesla mnoho zkušeností, kontaktů, ale především partu skvělých lidí. Uvědomil jsem si o to víc, jak důležité je podporovat mladé lidi, kteří nemají stejné podmínky jako ostatní. Pomoc podle mě nemá být něco, co člověk pouze přijímá. Pokud ji sám dostane, měl by ji podle svých možností také předávat dál. Chtěl bych být člověkem, který dokáže něco ovlivnit i ve prospěch ostatních. A také bych chtěl vlastním životem ukazovat, že rasismus, předsudky a zbytečná nenávist nemají v mezilidských vztazích své místo. Nechci to dokazovat pouze slovy, ale především tím, jak budu žít, pracovat a jednat s ostatními," říká Josef a s úsměvem dodává: „Někdy není potřeba všechno plánovat. Některé zajímavé příležitosti si člověka najdou samy, jako třeba tahle možnost podělit se o můj příběh v časopise Překvapení."

Josef Ladič

SUDOKU

2x 500 Kč

SOUTĚŽ

PRAVIDLA LUŠTĚNÍ:

Do každého políčka vepište jednu číslici od 1 do 9 tak, aby se číslice neopakovaly v žádném řádku, sloupci ani v žádném z devíti vyznačených čtverců. Řešením této soutěže je všech devět čísel v barevně označeném řádku.

(Příklad pro odpověď formou SMS: TAJ 46 49 123456789)

TAJ 46 49

1	2				3	6		
	4				1	2		3
		5		4	6	7		
	3	8	1	2	7			
				6	5	3	2	8
5	1	4	7				3	
			5			1		2
								7

Řešení můžete odeslat jako SMS na telefonní číslo 876 52 nebo na www.prekvapeni.cz nebo poštou. Podrobnosti najdete na str. 55.

P46_48_49K.indd 49 04.11.2026 9:01